

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Žalos Atlyginimas](#) > [Jeigu Mano Prašymas Turi Būti Nagrinėjamas Šioje Šalyje](#) > [Czechia](#)

Turinį pateikė
Čekija

Jeigu mano prašymas turi būti nagrinėjamas šioje šalyje

Čekija

Už kokios rūšies nusikaltimą galiu gauti kompensaciją?

Čekijos Respublika suteiks finansinę pagalbą nusikaltimų aukoms, patyrusioms žalos sveikatai, ir maitintojo netekusiems nukentėjusiujių, kurie dėl nusikaltimo mirė, artimiesiems. Be to, prie asmenų, galinčių gauti finansinę pagalbą, priskiriamos seksualinių nusikaltimų žmogaus orumui aukos ir prievartą patyrę vaikai.

Už kokios rūšies žalą galiu gauti kompensaciją?

Finansinė pagalba siekiama spręsti dėl nusikaltimo pablogėjusią socialinę padėtį. Ji nepakeičia nusikaltimo vykdytojo prievolės kompensuoti nukentėjusiajam padarytą žalą.

Maitintojo netekę asmenys finansinę pagalbą gauna kaip vienkartinę išmoką. Nukentėjusieji, kurie patyrė žalos sveikatai, taip pat gali kreiptis pagalbos vienkartinę išmoka (jos suma priklauso nuo pasekmių sunkumo) arba prašyti atlyginti gydymo išlaidas ar skirti kompensaciją už prarastas pajamas. Seksualinių nusikaltimų žmogaus orumui aukos ir prievartą patyrę vaikai gali prašyti atlyginti gydymo, skirto palengvinti patirtą neturtinę žalą, išlaidas.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu asmens, mirusio dėl nusikaltimo, giminaitis arba išlaikytinis? Kurie giminaičiai arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją?

Taip, maitintojo, kuris mirė dėl nusikaltimo, netekę asmenys turi teisę gauti finansinę pagalbą, jei maitintojo netekęs asmuo yra vienas iš mirusiojo tėvų, sutuoktinis, registruotas partneris, vaikas arba brolis ar sesuo ir nukentėjusiojo mirties metu gyveno tame pačiame namų ūkyje arba jei maitintojo netekusiam asmeniui mirusysis teikė arba buvo įpareigotas teikti išlaikymą.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu nukentėjusiojo, kuris išgyveno, giminaitis arba išlaikytinis? Kurie giminaičiai arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją tokiu atveju?

Tokiu atveju neturite teisės gauti finansinę pagalbą.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu nesu ES šalies pilietis?

Galite, jei esate nuolatinis kitos ES valstybės narės gyventojas arba teisėtai joje gyvenate ir nukentėjote nuo Čekijos Respublikoje įvykdyto nusikaltimo arba jei teisėtai gyvenate Čekijos Respublikoje daugiau nei 90 dienų ir nukentėjote nuo Čekijos teritorijoje įvykdyto nusikaltimo, jei kreipėtės dėl tarptautinės apsaugos Čekijos

Respublikoje, arba jums buvo suteiktas prieglobstis arba papildoma apsauga ir nukentėjote nuo Čekijos teritorijoje įvykdyto nusikaltimo, arba, kai taikoma, tarptautinėje sutartyje nustatytais sąlygomis.

Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, jeigu čia gyvenu arba esu iš šios šalies (tai mano gyvenamosios vietos arba pilietybės šalis), net jeigu nusikaltimas buvo padarytas kitoje ES šalyje? Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, o ne šalies, kurioje padarytas nusikaltimas? Jei taip, kokiomis sąlygomis?

Jei esate Čekijos Respublikos pilietis, turite teisę gauti finansinę pagalbą iš; Čekijos Respublikos, nepriklausomai nuo to, kokioje šalyje buvo padarytas nusikaltimas, nuo kurio nukentėjote.

Ar tam, kad galėčiau reikalauti kompensacijos, turiu pirmiausia apie nusikaltimą pranešti policijai?

Taip, tai privaloma.

Ar prieš pateikdamas prašymą turiu sulaukti policijos tyrimo ar baudžiamojo proceso pabaigos?

Sulaukti tyrimo pabaigos nėra būtina. Finansinė pagalba gali būti suteikiama, jei teisėsaugos institucijų atliekamo tyrimo metu nustatoma, kad nėra abejonių, jog nusikaltimas buvo padarytas, ir jei yra įvykdytos teisinės finansinės pagalbos suteikimo sąlygos.

Ar pirmiausia turiu reikalauti kompensacijos iš nusikalstamą veiką padariusio asmens, jei jis nustatytas?

Jei nusikaltimo vykdytojui nepateiksite reikalavimo atlyginti žalą, finansinė pagalba gali būti sumažinta arba net neskiriama.

Ar vis tiek galiu reikalauti kompensacijos, jeigu nusikaltėlis nebuvo nustatytas arba nuteistas? Jei taip, kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Šiuo atveju reikia skirti du atvejus ar nusikaltimo vykdytojas nežinomas, ar asmuo, kaltinamas nusikaltimo padarymu, nebuvo pripažintas kaltu, nors ir aišku, kad nusikaltimas buvo padarytas (tai yra, nusikaltimas buvo padarytas, tačiau jį padarė kitas asmuo). Tokiu atveju turite teisę gauti finansinę pagalbą. Tačiau jei nusikaltimo vykdytojas buvo išteisintas, nes veika, kurios padarymu jis buvo kaltinamas, nėra nusikaltimas, teisės gauti finansinę pagalbą neturite. Prašymas visų pirma vertinamas remiantis teisėsaugos institucijų surinktais duomenimis. Jūsų užduotis - įrodyti patirtos žalos ir, jei taikoma, bet kokios žalos, kuri gali būti vertinama (gydymo išlaidos ir prarastos pajamos), dydį.

Ar yra terminas, per kurį turiu pareikalauti kompensacijos?

Prašymą reikia pateikti per dvejus metus nuo tada, kai sužinojote apie žalą, bet ne vėliau nei per penkerius metus nuo nusikaltimo padarymo dienos. Teisė į pagalbą baigiasi pasibaigus vienam iš šių terminų. Nepilnametės seksualinių nusikaltimų prieš žmogaus orumą aukos gali pateikti prašymą per dvejus metus nuo tada, kai sulaukia pilnametystės, arba per penkerius metus nuo nusikalstamos veikos padarymo, priklausomai nuo to, kuris terminas sueina vėliau.

Kokie nuostoliai ir išlaidos atlyginami kompensacija?

a. Nusikaltimo aukai:

- materialinė (nepsichologinė) žala:

- medicininės išlaidos dėl sužalojimo (medicininis gydymas (ambulatorinis ir ligoninėje), sveikimas) – TAIP
- papildomi poreikiai ar išlaidos, atsiradę dėl sužalojimo, jeigu jie yra tiesiogiai susiję su sveikatos atstatymu (t. y. priežiūra ir pagalba, laikinas ir nuolatinis gydymas, ilgos trukmės fizioterapija, būsto pritaikymas, specialios priemonės ir kt.) – TAIP
- ilgalaikis sužalojimas (pvz., invalidumas ir kitas ilgalaikis neįgalumas)
  - pajamų netekimas medicininio gydymo metu ir po jo (įskaitant prarastas pajamas ir prarastą gebėjimą gauti pajamas arba sumažėjusį išlaikymą ir kt.) – TAIP
  - galimybės praradimas – NE
  - su teismo procesu dėl žalą sukėlusio įvykio susijusios išlaidos, kaip antai teisinės išlaidos, teismo išlaidos) – NE
  - kompensacija už pavogtą ar sugadintą asmeninį turtą – NE
  - kita – NE

- psichologinė (moralinė) žala:

- nukentėjusiojo skausmas ir kančia – NE

b. Asmenims, turintiems teisę į kompensaciją, arba nukentėjusiojo giminaičiams:

- materialinė (nepsichologinė) žala:

- laidotuvių išlaidos – NE
- medicininės išlaidos (pvz., terapija šeimos nariui, ambulatorinis gydymas ir gydymas ligoninėje, reabilitacija) – NE
- išlaikymo arba galimybės praradimas – NE

- psichologinė žala:

- giminaičių arba asmenų, turinčių teisę į kompensaciją, skausmas ir kančia / kompensacija maitintojo netekusiems asmenims, jei nukentėjusysis mirė – NE

Ar kompensacija mokama kaip vienkartinė išmoka, ar dalimis kas mėnesį?

Finansinė pagalba mokama kaip vienkartinė išmoka.

Kokiu būdu mano paties elgesys, susijęs su nusikaltimu, mano teistumas ar nebendradarbiavimas nagrinėjant prašymą dėl žalos atlyginimo gali turėti poveikio galimybei gauti kompensaciją ir (arba) sumai, kurią gausiu?

Tai, kad esate teistas, nepanaikina jūsų teisės gauti finansinę pagalbą. Tačiau jei nebendradarbiausite su teisėsaugos institucijomis tiriant nusikaltimą, finansinė pagalba jums nebus suteikta. Pagalba jums taip pat nebus suteikta, jei darant nusikaltimą dalyvavote kaip bendrininkas.

Jei finansinės pagalbos suteikimo procedūros metu neteiksite reikiamos pagalbos, procedūra gali būti nutraukta arba jūsų prašymas gali būti atmetas.

Kaip mano finansinė padėtis gali turėti poveikio galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

Finansinė pagalba jums gali būti nesuteikta tik tada, jei aišku, kad dėl nusikaltimo jūsų socialinė padėtis nepablogėjo.

Ar yra kitų kriterijų, kurie gali turėti poveikio galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

Jei kaip nors prisidėjote prie žalos, finansinė pagalba gali būti sumažinta arba net neskiriama.

Kaip bus apskaičiuojama kompensacija?

Nukentėjusieji, kurie patyrė nesunkų sužalojimą, gali gauti vienkartinę 10 000 CZK dydžio išmoką.

Nukentėjusieji, kurie patyrė sunkų sužalojimą, gali gauti vienkartinę 50 000 CZK dydžio išmoką.

Nukentėjusieji, patyrę sužalojimą, vietoj vienkartinės išmokos gali prašyti iki 200 000 CZK dydžio finansinės pagalbos, kuri atitinka įrodytas gydymo išlaidas ir (arba) prarastas pajamas.

Maitintojo netekę asmenys turi teisę gauti finansinę pagalbą, kuri mokama kaip vienkartinė 200 000 CZK dydžio išmoka, išskyrus brolius ir seseris, kurie turi teisę gauti 175 000 CZK dydžio pagalbą.

Ar yra nustatyta mažiausia arba didžiausia suma, kuri gali būti skirta?

Jums kaip nusikaltimo, dėl kurio buvo patirta žala sveikatai, aukai arba kaip maitintojo netekusiam asmeniui gali būti skirta iki 200 000 CZK dydžio išmoka (arba iki 175 000 CZK dydžio išmoka, jei esate dėl nusikalstamos veikos mirusios aukos brolis ar sesuo). Be to, mirties atveju bendra visiems maitintojo netekusiems asmenims teikiama finansinė pagalba negali viršyti 600 000 CZK. Jei maitintojo netekusių asmenų yra daugiau, teikiama pagalba proporcingai sumažinama, kad neviršytų maksimalios pagalbos sumos.

Ar turėčiau nurodyti sumą prašymo formoje? Jei taip, ar yra nurodymai, kaip ją apskaičiuoti arba dėl kitų aspektų?

Taip.

Ar kompensacija, kurią už patirtą žalą gausiu iš kitų šaltinių (pavyzdžiui, savo darbdavio ar privataus draudimo), bus išskaičiuota iš kompensacijos, kurią mokės institucija ar įstaiga?

Tik tuo atveju, kai nusikaltimo vykdytojo prievolę kompensuoti padarytą žalą dengia draudimas. Pagal Čekijos teisės aktus tai praktiškai įmanoma eismo įvykių ir nelaimingų atsitikimų darbe atveju.

Ar galiu gauti kompensaciją avansu? Jei taip, kokiomis sąlygomis?

Finansinė pagalba avansu nemokama.

Ar galiu gauti papildomą kompensaciją (pvz., pasikeitus aplinkybėms ar pablogėjus sveikatai ir kt.) po pagrindinio sprendimo?

Taip, iki didžiausios galimos finansinės pagalbos sumos.

Kokius patvirtinamuosius dokumentus reikia pridėti prie prašymo?

- įgaliojimą, giminystės ryšio su nukentėjusiuoju įrodymus
- nukentėjusiojo mirties liudijimą
- policijos protokolo kopiją
- teismo sprendimo kopiją
- su sveikatos būkle susijusius dokumentus
- sveikatos priežiūros įstaigos sąskaitas arba sąskaitas už susijusias išlaidas

- gydymo išlaidų sąskaitas
- pajamų įrodymus

Ar reikia mokėti administracinius ar kitus mokesčius po to, kai prašymas gaunamas arba išnagrinėjamas?

Ne.

Kuri institucija priima sprendimą dėl prašymo kompensuoti žalą (nacionaliniu atveju)?

Teisingumo ministerija;

Kur siųsti prašymą (nacionaliniu atveju)?

[Teisingumo ministeriją;

Ar turiu dalyvauti nagrinėjant prašymą ir (arba) priimant sprendimą dėl prašymo?

Ne.

Kiek laiko (apytikriai) užtrunka, kol gaunamas institucijos sprendimas dėl prašymo kompensuoti žalą?

Sprendimas dėl reikalavimo turėtų būti priimtas per tris mėnesius.

Jei nesu patenkintas institucijos sprendimu, kaip galiu jį apskųsti?

Inicijuodamas administracinę bylą teisme.

Kur galiu gauti reikiamas formas ir kitą informaciją apie tai, kaip pateikti prašymą?

[Teisingumo ministerijos](#) interneto svetainėje, iš NVO, dirbančių su nusikaltimų aukomis, ir Probacijos ir tarpininkavimo tarnyboje.

Ar yra speciali pagalbos linija arba interneto svetainė, kur galėčiau kreiptis?

Ne.

Ar rengdamas prašymą galiu gauti teisinę (advokato) pagalbą?

Taip, tačiau tik savo lėšomis.

Ar yra paramos aukoms organizacijų, kurios galėtų padėti pateikti prašymą kompensuoti žalą?

Viena didžiausių tokių organizacijų yra „Baltasis žiedas“ (ček. *Bílý kruh bezpečí*). Nukentėjusiesiems taip pat padeda Čekijos Respublikos probacijos ir tarpininkavimo tarnyba (ček. *Probační a mediační služba ČR*). Profesinę pagalbą taip pat teikia [į pagalbos nusikaltimų aukoms teikėjų registrą įrašyti subjektai](#). Ši pagalba apima

psichologines paslaugas, socialines konsultacijas, teisinę pagalbą, teisinės informacijos teikimą ir galimybę dalyvauti „atkuriamosiose programose“, skirtose santykių atkūrimui ir padarytos žalos atlyginimui.

■ Paskutinis naujinimas: 22/08/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.